

KORVAAVAN TYÖN SOVELTAMISOHJEET

Farmaseuttisen henkilöstön työehtosopimuksen 14 §:n 4 kohdaksi lisättiin uusi teksti työkykyä vastaavasta korvaavasta työstä.

TES 14 § 4. Työkykyä vastaava korvaava työ

Työnantaja ja työntekijä voivat sopia työntekijän halutessa työkykyä vastaavasta korvaavasta työstä silloin, kun työterveyslääkäri arvioi, että työntekijä ei ole täysin työkyvytön, eikä korvaava työ haittaa tai estä työntekijän paranemista tai toipumista sairaudesta tai tapaturmasta. Korvaava työ tukee varhaista työhön paluuta ja on tärkeä osa toimintakyvyn ylläpitämistä ja paranemisen tukemista.

Korvaavan työn pitää olla tarkoituksenmukaista ja sen tulee vastata työntekijän työkykyä. Korvaavaa työtä pyritään mahdollisuuksien mukaan järjestää siten, että työntekijän normaaleja työtehtäviä mukautetaan työkykyä vastaavaksi. Työntekijän ansiot eivät saa korvaavan työn johdosta laskea.

Työntekijällä ja työnantajalla on mahdollisuus keskeyttää korvaava työ.

Tarkemmista pelisäännöistä korvaavan työn käytössä sovitaan yhdessä henkilöstön kanssa. Korvaavan työn käytöstä ilmoitetaan aina luottamusmiehelle.

Pelisäännöistä sopiminen ja yleisiä periaatteita

Korvaavaa työtä voidaan tehdä, jos henkilö on sairauden tai tapaturman johdosta estynyt tekemästä tavallista työtään, mutta voi turvallisesti ja terveyttään vaarantamatta työskennellä väliaikaisesti toisessa työtehtävissä tai mukautetuissa työtehtävissä omalla työnantajallaan.

Korvaavan työn pelisäännöt sovitaan yhteistyössä henkilöstön kanssa. Pelisäännöt voivat yksinkertaisuudessaan olla sellaiset, että sovitaan korvaavan työn mahdollisuudesta työpaikalla. Pelisääntöjä voidaan täydentää, kun korvaavasta työstä saadaan käytännön kokemuksia.

Korvaavaa työtä koskevat yleiset periaatteet ja menettelytavat voidaan kirjata esimerkiksi työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan.

Korvaavan työn pitää olla tarkoituksenmukaista ja mahdollisuuksien mukaan työntekijän normaaleja työtehtäviä vastaavaa. Korvaava työ on aina tilapäinen ratkaisu.

Korvaavassa työssä sairauden hoito ei saa vaarantua, sairaus tai vamma ei saa työn takia pahentua, sen paraneminen estyä tai hidastua, eikä sairaus leviä. Tähän on syytä kiinnittää erityistä huomiota silloin, kun on kyse ammattitaudista tai muusta työperäisestä sairaudesta.

Henkilöitä on kohdeltava tasapuolisesti korvaavaa työtä järjestettäessä.

Kaikkien asian käsittelyyn osallistuvien tulee huolehtia siitä, että yksityisyyden suoja koskevat velvoitteet otetaan huomioon ja niitä noudatetaan korvaavaan työhön liittyviä henkilön terveydentilaa koskevia lääkärintodistuksia ja lausuntoja käsiteltäessä.

Vakuutukset sairauden ja tapaturman varalta ovat voimassa korvaavaa työtä tehtäessä.

Korvaava työ keskeyttää tapaturma- ja sairauspäivärahan maksamisen ja sairauspäivien kertymistä. Työnantaja ja työntekijä ovat ilmoitusvelvollisia, jos Kela tai vakuutuslaitos on alkanut maksaa korvauksia.

Korvaavan työn osalta on noudatettava seuraavia toimintaperiaatteita:

- korvaavasta työstä sopiminen on työntekijälle vapaaehtoista
- korvaavaa työtä tehdään aina tietty määräaika eli ennen korvaavan työn aloittamista sovitaan, minkä määräajan korvaavaa työtä on tarkoitus tehdä – mikäli henkilö ei ole tämän määräajan jälkeen vielä täysin työkykyinen, voidaan korvaavan työn jatkamisesta sopia uudelleen. Tämä edellyttää työterveyslääkärin arviota.
- korvaavaa työtä ei käytetä esim. tarttuvien tautien kuten kuume-, flunssa- tai vatsatauti tapauksissa
- korvaavaa työtä ei käytetä vuosilomalla sairastuessa
- kun korvaava työ päättyy, työntekijä palaa normaaleihin työtehtäviinsä ja työaikaansa

Palkanmaksu

Palkanmaksun osalta korvaavaa työtä käsitellään kuten työskentelyä muutoinkin. Korvaavaa työtä teetettäessä henkilölle maksetaan samaa palkkaa kuin mitä hän saisi tavanomaisten töidensä tekemisestä.

Työntekijän sairastuessa eri sairauteen korvaavan työn aikana, poissaolon ajalta maksetaan palkka normaalisti työehtosopimuksen 14 §: n mukaan.

Työterveyshuollon rooli

Kuten työkyvyn ylläpidossa ja seurannassa, myös korvaavan työn arvioinnissa työterveyshuollolla on tärkeä rooli. Työterveyshuolto toimii sekä työntekijän että työnantajan tukena ja yhteistyökumppanina.

Vaikka työpaikalla ei olisi sovittu työskentelystä sairausaikana (esim. korvaava työ, mukautettu työ tms.), voi työterveyslääkäri todeta työntekijän sairaaksi, mutta tarkoittaa, että sairaus aiheuttaa vain osittaista työkyvyttömyyttä. Tällöin voidaan työntekijän suostumuksella teettää korvaavaa työtä.

Työterveyslääkärin olisi hyvä arvioida työkykyä tarkemmin ja todeta, millaisin rajoituksin työntekijä sairaudesta huolimatta, voi tehdä työtä (esim. onko nostaminen, kantaminen, seisominen tms. mahdollista ja missä määrin).

Työnantajalla on mahdollisuus tarjota työntekijälle sellaista työtä, joka sopii työterveyslääkärin asettamiin rajoitteisiin. Vaihtoehtona saattaa olla myös jokin työhön

Apteekkien työnantajaliitto ry

FARMASIALIITTO

Suomen Farmasialiitto ry

liittyvä koulutus tai kurssi, johon työntekijällä on kohtuullisin edellytyksin mahdollista osallistua. Tarkoituksenmukaista ei ole ryhtyä keksimään työpaikalle uusia töitä, eikä osoittaa työntekijää työhön, joka on hänelle täysin vierasta.

Työnantaja on aina velvollinen huolehtimaan työntekijän turvallisuudesta ja terveydestä työssä.

Korvaavan työn soveltamisohjetta tarkastellaan tarvittaessa Apteekkien työnantajaliitto ry:n ja Suomen Farmasialiitto ry:n välillä.

Helsingissä 12.12.2018

APTEEKKIEN TYÖNANTAJALIITTO RY

SUOMEN FARMASIALIITTO RY